

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року*

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

ДЕЛІЧЕБАН Людмила Василівна

КРЕАТИВНІСТЬ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

Фізичне виховання молоді - це сукупність дій вихователя і вихованця, спрямованих на розвиток організму, укріплення здоров'я, забезпечення гармонії "фізичного розвитку та духовного життя багатогранної діяльності людини" (В.О.Сухомлинський).

Результат фізичного виховання особистості виражається в оволодінні нею фізичною культурою, яка представляє собою сукупність досягнень людини в галузі її фізичного розвитку. Фізичне виховання пройшло довгий шлях свого розвитку.

Все цінне, вироблене в історії педагогічної думки, творчо використовується в сучасній школі, яка вирішує такі основні завдання:

1. Сприяння зміцненню здоров'я і загартування організму учнів, підвищенню їх працездатності .
2. Формування рухових умінь і навичок школярів у процесі виконання певних рухів.
3. Сприяння придбання учнями необхідних знань у галузі фізичної культури, спорту, гігієни та медицини про значення фізичної культури і спорту для укріплення здоров'я, про режим дня, особисту гігієну, способи підтримання високої працездатності, про фактори загартовування, прийоми самоконтролю та ін.
4. Розвиток основних фізичних якостей школярів, забезпечення єднання фізичного виховання з моральним, естетичним, трудовим, розумовим
5. Виховання вольових і моральних якостей, свідомого ставлення школярів до власного організму.

Вчені дійшли висновку, що прямий вплив на мозкову активність має рухливість. Рух сприяє вільній творчості, розкріпачує нас, дозволяє відволіктися, сприяючи генерації нових ідей. Фізична активність стимулює роботу мозку, а часом навіть допомагає запобігати психічним розладам.

Виховання підростаючого покоління фізично здоровим — важливе завдання сім'ї та школи. На жаль, нині практично здоровими є лише 27% дітей дошкільного віку, лише 65% дітей і 60% підлітків фізично гармонійно розвинені. У м. Одеса наприклад, половина учнів старших класів за станом здоров'я мають обмеження щодо вибору професії, а серед випускників шкіл не менше половини не придатні або частково придатні до військової служби. На думку професора О. Вишневського, потрібна докорінна перебудова організації фізичного виховання школярів. По-перше, слід кардинально змінити власні погляди на фізкультуру, на фізичний стан, красу людського тіла, не сприймати їх як щось другорядне.

З кожним роком прививати, заохочувати дітей до фізичної активної стає дедалі складніше, тим паче під час військових дій. Впливають такі фактори як: моральне вигорання до подальшого життя, гаджети, дистанційне навчання, обстріли, поранення.

Тому для викладачів фізичного навчання стає питання пошуків нових креативних ідей під час викладання фізичної культури у різних навчальних закладах.

Креативність (англ. create – створювати, creative – творчий) – це здатність створювати і знаходити нові оригінальні ідеї, що відхиляються від прийнятих схем мислення, успішно вирішувати поставлені завдання нестандартним чином, а також здатність вирішувати проблеми, що виникають всередині статичних систем. Це бачення проблем під іншим кутом і їх рішення унікальним способом. Креативне мислення це революційне і творче мислення, що носить конструктивний характер.

Креативне мислення має цінність в бізнесі, науці, культурі, мистецтві, політиці, словом, у всіх динамічних життєвих областях, де розвинена конкуренція. В цьому і полягає цінність креативності для суспільства.

Розвиток креативності безпосередньо пов'язаний з життєвим досвідом, рівнем знань, способом життя людини, з його особистісними взаємовідносинами. Розширивши свій кругозір – ставши більше читати, подорожувати, спілкуватися з цікавими людьми – ми робимо великий крок у бік розвитку креативності свого мислення. Адже креативне рішення – це, по суті, результат переплетіння різних знань.

Під час своєї роботи я винайшла цікаву креативну ідею яка має назву «Помінятися місцями», вона полягає у зміні ролів викладача і учня під час уроку. Викладач обирає учня, який за його поглядом не розділяє активної участі на уроці, не годен з викладачем, порушує дисципліну або повчає викладача як само потрібно вести урок; віддає свій свисток учню і призначає його сьогодні стати викладачем та дає право викладати урок як він забажає і вважає потрібний. Викладач в сою чергу встає на місце учня у стрій і виконує на уроці роль учня. Для більшого ефекту викладач бере собі ім'я учня і звертається до учня ім'ям викладача (своє ім'я). Дуже цікаво виходить коли учень хлопець а викладач жінка, і весь клас називає його жіночим ім'ям (наприклад Людмила Василівна). З початку це приймається як жарт, і учні відмовляються виконувати роль викладача, але потім стає дедалі цікавіше, викладачу головне признати себе не правим, наприклад такими словами: «Ти правий, я вважаю ти краще виконаєш цю роботу, а я займу твоє місце». Задача викладача виконувати всі завдання на уроці як і всі учні, стоячи в строю між учнями, більш того можна додати поведінку учнів які порушували дисципліну (розмови, відказ виконувати завдання, жарти). Таким чином ми створюємо умови для учнів проявити свою креативність для вирішення цього завдання.

Які задачі це вирішує:

- Учні мають можливість побачити свою поведінку з іншого боку;
- Переосмислити і зробити висновки своєї поведінки (деяким ставало соромно за свою поведінку, просили пробачення);
- Вміння учнів розв'язати складну задачу;
- Вміння за допомогою комунікації організувати клас;
- Проявити лідерські здібності;
- Показати свої цікаві креативні вправи та підходи до уроку.

Для викладача це несе інформацію про:

- Морально-вольові здібності учня;
- Впевненість учня у собі;
- Чи буде учень використовувати ситуацію у своїх цілях;
- Лідерські якості учнів.

Експеримент приводив до:

- Поліпшення поведінки учнів на уроці;
- Поліпшення настрою учнів на більш веселий;
- Учні роблять висновки своєї поведінки і наступного разу вже так не поводять;
- Учні намагалися краще виконувати вправи поряд з викладачем;
- Інші учні також хотіли побути на місці викладача.

Дуже цікавий факт того що, після експерименту ще деякий час учні називають «учня-викладача» Людмила Василівна, а викладача ім'ям учня. Це несе за собою покращення загального настрою учнів на уроці та в загальному виховному процесі.

***ДЕРЕВ'ЯНКО Сергій Миконович,
МАТВІЄНКІВ Світлана Миколаївна***

ФОРМУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ АНАЛІТИКО-ПРОГНОСТИЧНИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЗАСОБАМИ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ

Питання пошуку нових шляхів налагодження зв'язків та співпраці із глобальним світом набуває надзвичайної важливості. Інтеграція України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий простір, набуття членства в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору, розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами чинним законодавством визначено як один із фундаментальних інтересів України. В умовах російської агресії проти нашої держави цей курс став визначальним для збереження суверенітету та територіальної цілісності, все більше стає щирим переконанням громадян України.

BULGAKOVA Olena The Influence Of Emotions On The Development Of Creativity In Students	58
БУДЯЧЕНКО Владислав Сергійович, ТОДОРОВА Валентина Георгіївна Удосконалення фізичної та функціональної підготовленості жінок 40-50 років на основі використання індивідуалізованих засобів фітнес-тренінгу	61
БУРДЯК Віра Іванівна Креативність як атрибут особистості студента	63
ВАШУЛЕНКО Микола Самійлович Теоретичні засади обґрунтування побудови сучасного початкового курсу української мови	67
ВІЦУКАЄВА Катерина Михайлівна Деякі аспекти розвитку креативності майбутніх соціальних працівників	70
ГАЛІЦАН Ольга Анатоліївна Педагогічна креативність у сучасному освітньому дискурсі	72
ГАСЮК Ігор Леонідович Методичні прийоми креативного мислення в процесі розробки управлінського рішення на етапі цілепокладання	74
ГЕРАСИМОВА Інна Володимирівна Вплив креативності на рівень досягнень особистості	78
ГЕРАСИМОВА Наталія Євгеніївна Творчість як показник креативності особистості	81
ГИНДА Оксана Миколаївна Креативне мислення в діяльності військового керівника	84
ГНЕЗДІЛОВА Кіра Миколаївна Розвиток креативності педагога як засіб подолання невизначеності	86
HORLOVA Olena Kairodynamics Of The Creative Process	89
ГРИГОР'ЄВА Світлана Вікторівна Розвиток творчого потенціалу через усвідомлення багатоваріантності мислення в освітньому процесі	91
ГРОШОВЕНКО Ольга Петрівна Розвиток творчого мислення майбутнього вчителя початкової школи засобами інноваційних технологій	95
ГУМЕНЮК Ярослав Олександрович Роль розвитку креативності в контексті вивчення фундаментальних дисциплін	97
ДАРМАНСЬКА Ірина Миколаївна Креативне мислення в системі правової підготовки майбутніх педагогів	99
ДАШКОВА Вікторія Вікторівна Розвиток креативного мислення іноземних студентів на заняттях української мови як іноземної	103
ДЕЛІЧЕБАН Людмила Васиївна Креативність у фізичному вихованні	109
ДЕРЕВ'ЯНКО Сергій Миронович, МАТВІЄНКІВ Світлана Миколаївна Формування у здобувачів аналітико-прогностичних знань і вмінь дослідження політичних процесів засобами креативного мислення	111
ДІХТЯРЕНКО Станіслава Вадимівна Розвиток креативності у дітей дошкільного віку в процесі експериментально-дослідницької діяльності	114